DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2021/1877 A COMISIEI

din 22 octombrie 2021

privind cadrul de măsuri de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate 2021-2027

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 165 alineatul (4) și articolul 166 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+: Programul Uniunii pentru educație și formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 ([1]), în special articolul 15,

având în vedere Regulamentul (UE) 2021/888 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Programului „Corpul european de solidaritate" și de abrogare a Regulamentelor (UE) 2018/1475 și (UE) nr. 375/2014 ([2]), în special articolul 16 alineatul (2),

întrucât:

(1) Consiliul European a afirmat în mai multe rânduri necesitatea consolidării și extinderii programului Erasmus+. În plus, în cadrul consultărilor privind evaluarea la jumătatea perioadei a programului Erasmus+ (2014-2020) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) și privind programul care ar urma să înlocuiască programul respectiv ([4]), s-a stabilit că este necesar să se asigure continuitatea domeniului de aplicare, a arhitecturii și a mecanismelor de punere în aplicare ale programului Erasmus+. În același timp, a fost identificată necesitatea realizării mai multor îmbunătățiri, cum ar fi necesitatea ca programul Erasmus+ să devină mai favorabil incluziunii, mai simplu și mai ușor de gestionat pentru beneficiari.

(2) Atât Regulamentul Erasmus+, cât și Regulamentul privind Corpul european de solidaritate prevăd elaborarea de către Comisie a unui cadru de măsuri de incluziune pentru persoanele cu mai puține oportunități ([5]). Având în vedere asemănările dintre programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate în ceea ce privește unele dintre grupurile-țintă vizate (persoane cu mai puține oportunități în cadrul programului Erasmus+ și tineri cu mai puține oportunități în cadrul programului Corpul european de solidaritate), caracterul comun al structurilor de punere în aplicare ale celor două programe și asemănările din structura de finanțare, trebuie instituit un cadru comun de măsuri de incluziune.

(3) Cadrul de măsuri de incluziune trebuie să țină seama de domeniile de intervenție pentru provocările globale, astfel cum sunt prevăzute în anexa III punctul 4 la Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]), precum și de Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport pentru perioada 2021-2024. Organizațiile precum entitățile care primesc granturi în temeiul programelor au un rol esențial în punerea în practică a incluziunii, în special în ceea ce privește dezvoltarea organizațională, dobândirea și consolidarea capacității de gestionare a proiectelor de incluziune și a cerințelor privind accesibilitatea, promovarea incluziunii la nivelul întregii organizații, precum și în ceea ce privește informarea participanților și sprijinirea acestora înaintea, pe parcursul și după finalizarea proiectului.

([1]) JO L 189, 28.5.2021, p. 1. Denumit în continuare „Regulamentul Erasmus+".

([2]) JO L 202, 8.6.2021, p. 32. Denumit în continuare „Regulamentul privind Corpul european de solidaritate". Erasmus+ și Corpul european de solidaritate vor fi, de asemenea, denumite în continuare „programele".

([3]) Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +": Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

([4]) Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+: Programul Uniunii pentru educație și formare, tineret și sport și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 (JO L 189, 28.5.2021, p. 1).

([5]) Regulamentul Erasmus+ definește „persoanele cu mai puține oportunități" la articolul 2 punctul 25, iar Regulamentul privind Corpul european de solidaritate definește „tinerii cu mai puține oportunități" la articolul 2 punctul 4, definițiile fiind în mare măsură identice. În prezenta decizie, aceștia vor fi, de asemenea, denumiți „participanți cu mai puține oportunități".

([6]) Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală", de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului (JO L 209, 14.6.2021, p. 1).

(4) În unele cazuri, din motive financiare, este mai puțin probabil ca persoanele cu mai puține oportunități să participe la programe, fie din cauza situației lor economice, fie din cauza costurilor de participare mai mari pe care le generează situația lor specifică, așa cum se întâmplă adesea în cazul persoanelor cu handicap. În astfel de cazuri, participarea lor ar putea fi facilitată printr-un sprijin financiar specific.

(5) Lipsa sensibilizării cu privire la disponibilitatea unor măsuri specifice pentru persoanele cu mai puține oportunități poate duce la o participare mai redusă a acestor grupuri-țintă. Sunt necesare eforturi mai mari pentru a crește gradul de sensibilizare și pentru a spori nivelul de informare și de sensibilizare cu privire la oportunitățile existente și la modalitățile de accesare a acestora.

(6) Organizațiile sunt invitate să abordeze incluziunea și diversitatea în funcție de nevoile lor și de cele ale comunității lor. Membrii personalului care se ocupă în mod specific de aspecte legate de incluziune și diversitate și de participanții cu mai puține oportunități, în propriile organizații, pot beneficia de colaborarea cu omologii din alte organizații pentru a sprijini persoanele cu mai puține oportunități. Pot fi aranjate diferite forme de sprijin, cum ar fi sesiuni de formare, experiențe de învățare reciprocă și oportunități de observare directă la locul de muncă (*job shadowing*), cu scopul de a contribui la creșterea capacității acestora în acest sens.

(7) O abordare de sprijinire puternică a participanților cu mai puține oportunități este esențială pentru a contribui la eliminarea obstacolelor din calea participării depline a acestora la programe.

(8) Incluziunea și diversitatea fac parte din criteriile de selecție a cererilor de finanțare și de alocare a sprijinului financiar. Proiectelor de calitate care abordează în mod activ incluziunea și diversitatea și care implică participanți cu mai puține oportunități li se poate acorda prioritate în procesul de acordare a granturilor.

(9) Persoanele cu mai puține oportunități trebuie contactate în mediile lor de origine, prin adaptarea abordării la nevoile lor specifice de informare și de accesibilitate. Un factor important de succes pentru furnizarea de informații grupurilor subreprezentate este cooperarea cu părțile interesate care lucrează cu aceste grupuri-țintă și implicarea utilizatorilor la nivel local și regional.

(10) Activitățile de monitorizare specifice, utilizând un set de indicatori specifici, trebuie să furnizeze date calitative și cantitative pentru a sprijini treptat o utilizare și mai strategică și mai bine orientată a bugetului disponibil în cadrul programelor.

(11) Este posibil să existe deja măsuri de incluziune la nivel național. Complementaritatea și sinergiile cu măsurile instituite prin prezentul cadru pot contribui la obținerea unui impact mai mare în ceea ce privește informarea și sprijinirea participanților cu mai puține oportunități.

(12) Prezenta decizie și planurile de acțiune privind incluziunea care decurg din aceasta trebuie să respecte drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ([7]). Decizia și planurile de acțiune trebuie, de asemenea, să asigure respectarea deplină a dreptului la nediscriminare și să promoveze aplicarea articolului 21 din Cartă.

(13) Actorii implicați în procesul de sporire a incluziunii și diversității programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate sunt eterogeni și contribuie la dezvoltarea de idei și de mecanisme noi sau îmbunătățite, acționând în același timp ca multiplicatori esențiali ai eforturilor de incluziune și diversitate,

([7]) Denumită în continuare „Carta”.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

(1) Prezenta decizie stabilește cadrul de măsuri de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate pentru perioada cadrului financiar multianual 2021-2027.

(2) Decizia stabilește obiectivele cadrului, precum și acțiunile și mecanismele care trebuie puse în aplicare.

Articolul 2

Obiectivele cadrului de măsuri de incluziune

(1) Obiectivul general al cadrului de măsuri de incluziune este de a facilita accesul persoanelor cu mai puține oportunități la programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, de a asigura instituirea unor măsuri de eliminare a obstacolelor care ar putea împiedica un astfel de acces și de a servi drept bază pentru orientări suplimentare privind punerea în aplicare, astfel cum se prevede în anexă. Pe baza principiului conform căruia programele trebuie să fie accesibile tuturor, indiferent de obstacolele cu care se pot confrunta oamenii, obiectivul este de a nu lăsa pe nimeni în urmă și de a contribui la societăți mai favorabile incluziunii.

(2) Cadrul de măsuri de incluziune are patru obiective specifice:

(a) integrarea în programe a incluziunii și a diversității ca prioritate transversală și principiu director;

(b) asigurarea unor caracteristici și mecanisme favorabile incluziunii în cadrul elaborării programelor și a bugetului alocat acțiunilor acestora, precum și luarea în considerare, în toate etapele gestionării programelor, a accentului pus pe incluziune și diversitate;

(c) stabilirea unei viziuni comune cu privire la persoanele care pot fi considerate persoane cu mai puține oportunități și promovarea unei abordări pozitive a diversității;

(d) sprijinirea organizațiilor beneficiare în instituirea unui număr mai mare de proiecte de calitate care abordează incluziunea și diversitatea, precum și în conceperea și punerea în aplicare a proiectelor într-un mod favorabil incluziunii și diversității.

(3) Anexa la prezenta decizie conține o listă neexhaustivă a acțiunilor pe care Comisia le-a întreprins și le va întreprinde pentru a oferi orientări cu privire la punerea în aplicare a măsurilor de incluziune în cadrul programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate.

CAPITOLUL II

MĂSURI DE INCLUZIUNE

Articolul 3

Formate de învățare

Programele oferă formate de învățare flexibile și accesibile pentru a permite comunicarea cu grupurile-țintă mari, sporind astfel integrarea persoanelor cu mai puține oportunități în activități de educație și formare, de tineret, activități sportive și de solidaritate.

Articolul 4

Sprijinirea participanților cu mai puține oportunități

Mecanismele de pregătire și sprijinire adecvată a participanților cu mai puține oportunități înainte, în timpul și după participarea lor la programe, cum ar fi vizitele pregătitoare, sprijinul lingvistic, mentoratul consolidat și îndrumarea, sunt disponibile și finanțate în mod corespunzător.

Articolul 5

Sprijin pentru organizații

Se instituie mecanisme pentru:

(a) sprijinirea organizațiilor pentru ca incluziunea să fie pusă efectiv în practică, în special în ceea ce privește dezvoltarea organizațională, accesibilitatea și interacțiunea cu participanții cu mai puține oportunități înainte, în timpul și după încheierea proiectului. Aceasta poate lua forma unor activități de sprijin pentru personalul care se ocupă în mod specific de incluziune și diversitate în organizații, cum ar fi oportunități de formare și de creare de rețele tematice, pentru a colabora în vederea sprijinirii persoanelor cu mai puține oportunități și pentru a asigura proceduri de selecție incluzive;

(b) sprijinirea organizațiilor în rolul lor cheie de a intra în contact cu potențialii participanți cu mai puține oportunități și de a-i informa cu privire la diferitele oportunități și mecanisme de sprijin pe care le oferă programele.

Articolul 6

Sprijin financiar

(1) Programele oferă niveluri adecvate de sprijin financiar participanților cu mai puține oportunități, contribuind la eliminarea barierelor care îi împiedică să participe la activitățile programului în condiții de egalitate cu ceilalți participanți. Aceasta include luarea în considerare a celor mai adecvate mecanisme de acordare a unui astfel de sprijin.

(2) Programele pun la dispoziție un sprijin financiar consolidat pentru organizațiile care lucrează cu participanți cu mai puține oportunități, recunoscând eforturile suplimentare depuse pentru a implica efectiv aceste grupuri-țintă în activitățile lor de proiect.

Articolul 7

Procesul de selecție

În procesul de acordare a granturilor se poate acorda prioritate proiectelor de calitate care abordează în mod activ incluziunea și implicarea participanților cu mai puține oportunități.

Articolul 8

Ușurința de utilizare a documentelor programelor

Programele se asigură că cererea și documentele de referință sunt ușor de utilizat, accesibile și disponibile în diferite limbi. Documentele respective trebuie să aibă o structură clară și să utilizeze un limbaj simplu pentru a veni în întâmpinarea nevoilor persoanelor cu mai puține oportunități.

Articolul 9

Activități de formare

În cadrul programelor se poate acorda finanțare pentru a oferi activități de formare care vizează incluziunea persoanelor cu mai puține oportunități, printre altele, pentru experți, specialiști, personalul organizațiilor și participanți. Aceste activități de formare vizează crearea de oportunități pentru schimbul de bune practici, consolidarea competențelor și încurajarea ideilor inovatoare privind măsurile de incluziune.

Articolul 10

Abordare de sprijin

Programele oferă sprijin calitativ pentru măsurile de incluziune prin intermediul agențiilor naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate și prin intermediul Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA), precum și prin intermediul unor structuri precum SALTO (*Support, Advanced Learning and Training Opportunities* – oportunități de sprijin, învățare și formare profesională avansată), incluziune și diversitate.

Articolul 11

Activități de comunicare

Este posibil să fie necesar ca informarea și sensibilizarea cu privire la oportunitățile oferite de programe și de mecanismele de sprijinire a incluziunii să fie transmise și adaptate la contextul național și specific sectorului pentru fiecare categorie de participanți cu mai puține oportunități. În acest scop, organizațiile de punere în aplicare sunt încurajate să furnizeze materiale informative adecvate și accesibile, să stabilească diferite canale de comunicare și de informare, să facă schimb de bune practici și să aibă în vedere și să contacteze în mod proactiv organizațiile active în domeniul incluziunii și al diversității. Aceste sarcini sunt îndeplinite în special de către agențiile naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate. Pentru a sprijini punerea în aplicare a acestor sarcini, în cadrul agențiilor naționale sunt numiți responsabili pentru incluziune și diversitate.

CAPITOLUL III

MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA

Articolul 12

Activități de monitorizare

(1) Pe durata programelor, se colectează date relevante, în special de către Comisie și de către agențiile naționale Erasmus + și ale Corpului european de solidaritate și EACEA, printr-o combinație de surse, cum ar fi instrumentele informatice care sprijină punerea în aplicare a programelor sau anchetele în rândul participanților.

(2) Sarcinile de monitorizare vor fi efectuate de Comisie cu ajutorul agențiilor naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate și al EACEA, precum și prin intermediul unei analize ad-hoc, cu respectarea normelor și procedurilor aplicabile în materie de protecție a datelor pentru prelucrarea datelor cu caracter personal sensibile.

Articolul 13

Planuri de acțiune privind incluziunea

(1) Ca parte integrantă a programelor lor de lucru, agențiile naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate elaborează planuri de acțiune privind incluziunea, pe baza prezentului cadru de măsuri de incluziune și acordând o atenție deosebită provocărilor specifice legate de accesul la programe în contextele naționale. Agențiile raportează periodic Comisiei cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a planului lor de acțiune privind incluziunea.

(2) Comisia monitorizează în mod regulat punerea în aplicare a respectivelor planuri de acțiune privind incluziunea.

(3) Dacă este necesar, Comisia prezintă agențiilor naționale recomandări și observații cu privire la planurile de acțiune privind incluziunea, în vederea îmbunătățirii elaborării și punerii în aplicare a conținutului acestor planuri de acțiune și a acțiunilor subsecvente.

Articolul 14

Raportare

Comisia publică periodic rapoarte privind progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor de incluziune, în special prin evaluarea la jumătatea perioadei a programelor și prin activitățile de raportare anuală.

Articolul 15

Complementaritate și sinergii

(1) Atunci când pun în aplicare măsuri de incluziune, agențiile naționale pot asigura complementaritatea cu alte măsuri naționale existente pentru incluziune, în vederea maximizării impactului acestor eforturi pentru participanții cu mai puține oportunități.

(2) Se caută sinergii cu alte fonduri ale Uniunii și cu fondurile naționale, pentru a permite un impact mai mare și un sprijin consolidat pentru persoanele cu mai puține oportunități.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 16

Creare în comun

(1) Punerea în aplicare a acestor măsuri menite să sporească caracterul incluziv și divers al programelor se bazează pe principiul creării în comun, în dialog constant cu părțile interesate relevante, în special cu organizațiile și rețelele internaționale și naționale active în domeniul incluziunii și al diversității, cu experți, specialiști și cu participanții înșiși, cu agențiile naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate, cu EACEA, cu centrele de resurse SALTO, cu Comitetul Erasmus+ și cu reprezentanți ai altor instituții ale Uniunii.

(2) Acest dialog poate avea loc într-o gamă largă de contexte, de la evenimente europene la grupuri de lucru ad-hoc, consultări specifice și oportunități de formare și de creare de rețele, care se desfășoară fie fizic, online, fie în mod hibrid.

Articolul 17

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 22 octombrie 2021.

Pentru Comisie
Președintele
Ursula VON DER LEYEN

ANEXĂ

Orientări pentru punerea în aplicare a măsurilor de incluziune pentru programele Erasmus+ și Corpul european de solidaritate

Comisia, în consultare cu părțile interesate, poate stabili detalii suplimentare privind punerea în aplicare a măsurilor de incluziune prevăzute în prezenta decizie în orientările de punere în aplicare, care urmează să fie elaborate și actualizate pe întreaga durată de viață a programelor Erasmus+ și Corpul european de solidaritate 2021-2027.

Următoarele orientări pot fi elaborate și ajustate progresiv, ca parte a ciclului de viață normal al programului:

1. **Documentele de referință ale programului**: Comisia poate oferi orientări părților interesate cu privire la modalitățile de punere în aplicare a măsurilor de incluziune și diversitate în documente precum cererea de propuneri și ghidurile programelor, în orientările pentru experții care evaluează propunerile de proiecte, precum și în formularele de cereri și în alte documente tehnice, cum ar fi Strategia privind incluziunea și diversitatea ([1]).

2. **Activități în cadrul gestionării agențiilor naționale Erasmus+ și ale Corpului european de solidaritate**: în cadrul procesului de evaluare periodică, agențiile naționale furnizează informații cu privire la impactul planurilor lor naționale în domeniul incluziunii și al diversității și la modul în care acestea contribuie la obiectivele generale de incluziune și diversitate ale programelor la nivelul Uniunii.

3. **Materiale de comunicare și orientări strategice**: În plus față de documentele de referință ale programului, Comisia poate elabora și alte documente de orientare cu recomandări utile, povești de succes și bune practici adresate agențiilor naționale Erasmus + și ale Corpului european de solidaritate și Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA), organizațiilor beneficiare și potențialilor participanți cu mai puține oportunități, pentru a sprijini din punct de vedere calitativ punerea în aplicare a măsurilor de incluziune și diversitate, precum și pentru a sensibiliza publicul cu privire la diferitele oportunități oferite. Aceste materiale și orientări sunt elaborate în colaborare cu părțile interesate relevante din domeniu.

Dacă este cazul, Comisia, cu sprijinul structurilor de punere în aplicare relevante, asigură o difuzare largă a materialelor menționate la punctul 3 din al doilea paragraf. Acest lucru se realizează prin intermediul site-urilor web dedicate, al canalelor de comunicare socială și al altor forme de comunicare, în spiritul asigurării vizibilității și sensibilizării în rândul potențialilor beneficiari și participanți cu mai puține oportunități, precum și pentru a promova implicarea activă a potențialilor beneficiari și participanți cu mai puține oportunități în procesul de creare în comun a unor programe Erasmus+ și Corpul european de solidaritate mai favorabile incluziunii și mai diverse.

([1]) https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en